

Saab 35 S DRAKEN

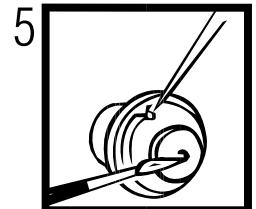
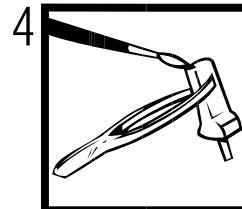
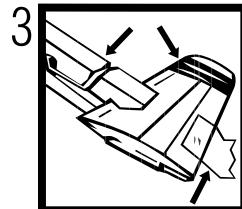
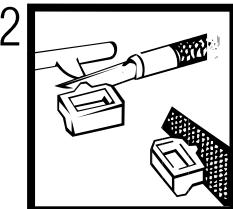
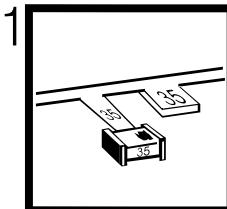
1950-luvun alussa Ruotsi oli yksi maiden maiden joukossa, joka halusi kehittää uuden äänivallin rikkovan hävittäjälentokoneen. Muita tärkeitä piirteitä olivat hyvä tutkalaitteet, mahdollisuus kantaa ydinaseita, nousu- ja laskeutumisominaisuudet sekä tietyistä hyvät lento-ominaisuudet. SAAB asetti projektin johtoon miehen nimeltä Erik Bratt, joka kehitti erinomaisen lentokoneen melko lyhyen suunnitteluaajan jälkeen. Malliksi valittiin kaksiosideltasipinen kone, jonka ensimmäinen testattu prototyppi oli SAAB 210. Prototyypin lempinimi oli "pieni lohkäärme". Nimitys johtui siitä, että kone rakennettiin pienemmässä mittasuhteessa (n. 70 %) kuin varsinainen kone. Prototyppi 210 on yhä nähtävillä museossa Linköpingissä, Ruotsissa. Ensimmäinen oikean kokoinen prototyppi lensi lokakuussa 1955 SAAB 210:llä tehtyjen merkittävien testilentojen jälkeen. SAAB J-35A -koneiden ensimmäisen tuotannon toimitukset ajoitettu vuoteen 1959. Alkuperäinen ajatus oli ollut, että konetta käytettäisiin ensisijaisesti korkeissa lentokorkeuksissa. Kone kuitenkin osoitti varsin pian kykynsä myös alemmissa lentokorkeuksissa suoritettavissa tehtävissä. Tästä syystä koneesta kehitettiin myöhemmin luonnonlisesti myös harjoitus- (S35E) sekä tiedustelukone (Sk-35C). Suomen Ilmavoimat käytti suihkuhämittäjän useita versioita. Suomen hallitus teki huhtikuussa 1970 toisen tilauksensa 12 käsäsäädöksen koneesta (SAAB 35XS). Suomessa koneet nimettiin uudelleen eikä kirjainta J käytetty. Koneet koottiin ja huollettiin Valmetin tehtailla Suomessa. Suomi vuokrasi seitsemän J-35B -konetta Ruotsista alkuperäisen tilauksen toimittamisen jälkeen. Suomen Ilmavoimat osti nämä koneet vuonna 1976. Samoihin aikoihin Suomi hankki myös kuusi J-35F- sekä kolme Sk35C-konetta, jotka olivat aiemmin olleet Ruotsin Ilmavoimien käytössä. Toisen maailmansodan jälkeen Suomella sai olla ainoastaan 60 taistelukonetta, jos ne voitiin luokitella harjoituskoneeksi tai jos niitä voitiin käyttää muihin kuin taistelutarikoitsuihin. Näin Suomi onnistui pitämään sekä harjoituskoneet 35CS sekä hiljattain vuoratut koneet, nyt nimellä SAAB 35BS. 1990-luvulla osa koneista varustettiin liekinheitimillä ja lisääseillä. SAAB Draken -koneita oli käytössä Hämeen lennottossa (HävLLv, Tikkakoski, Jyväskylä) sekä Satakunnan lennottossa (HävLLv21, Tampere). Hämeen lennosto siirtyi myöhemmin Rovaniemielle. Pitkän ja kunniaakaan uran jälkeen SAAB Draken (DK-201) lensi viimeisen lentonSaamessa Rovaniemellä 16.8.2000 järjestetyssä erityistilaisuudessa. Ainoastaan kaksi konetta tuhoutui koko palvelu-uransa aikana Suomen Ilmavoimissa.

Saab 35 S DRAKEN

In the beginning of the 1950's, Sweden among others in the world wanted to create a new fighter aircraft that could break the sound barrier. Other important features were good radar equipment, possibility to carry nuclear weapons, start and landing on road bases and of course good flying characteristics. The man that SAAB put on the project was Erik Bratt, who would create an excellent aircraft after a rather short time of development. The chosen design was a double delta wing and this was tested with the first prototype SAAB 210. The nickname on the prototype was "the little dragon". This came from the fact that it was built in a smaller scale (about 70%) of the real plane. Prototype 210 is still preserved today at the museum in Linköping, Sweden. The first full size prototype flew in October 1955 after the valuable tests with SAAB 210. Deliveries of the first production of SAAB J-35A were done in 1959. The initial thought was that the aircraft in the first place should be operating in high altitudes. Soon it also showed its capabilities in other missions at lower altitudes as well. The plane was therefore naturally later developed into a training (S-35E) and reconnaissance aircraft (Sk-35C). The Finnish Air Force used several versions of The Jet Dragon. The second order of twelve planes for all kind of weather conditions (SAAB 35XS) came from The Finnish government in April 1970. All the versions got new lettering in Finland and did not have the "J". A company called Valmet took care of the construction and maintenance work. Seven J-35B were therefore leased by Finland from Sweden during the time the original order was completed. All of these aircrafts were bought by the Finnish Air Force in 1976. At this time Finland also incorporated six J-35F and three Sk35C, all previously in service for the Swedish Air Force. After the Second World War Finland was only allowed to have 60 fighting planes but if the aircrafts were classed as trainers or had the opportunity to be used for other purposes, they did not have to be counted as fighters. Therefore Finland managed to keep out both training version 35CS and the previously leased aircrafts, now named SAAB 35BS. In 1990 some of the aircrafts were equipped with flame-throwers and additional weaponry. Some even carried the Russian robot R-35. Divisions that had SAAB Dragon were HävLLv, Tavastland (located in Tikkakoski, Jyväskylä) and HävLLv21, Satakunta (located in Tammerfors). The first division, HävLLv, Tavastland, was later moved to Rovaniemi. After a long and faithful service the last SAAB Dragon (DK-201) flew 16th of august 2000 on a special occasion in Rovaniemi. Only two planes crashed during the whole time in service for the Finnish Air Force.

GB: ATTENTION: Read the instructions thoroughly prior to assembly. Each component is numbered (1). Adhere to specified sequence of assembly. Tools required: knife and file for removal of components from frame (2); rubber band, adhesive tape and clothes pegs for clamping components together after applying adhesive (3). Clean plastic components in a mild detergent solution and allow to air-dry so that paint and transfers adhere better. Prior to applying adhesive, check to see whether the components fit together; apply adhesive sparingly. Remove chrome and paint from the contact surfaces. Paint small components before removing them from the frame (4) (5). Allow paint to dry well, and only then continue to assemble. Cut out each transfer individually and immerse in warm water for approx. 20 seconds. Slide transfer off paper and into designated position, then press on with blotting paper.

FIN: HUOMIO: Lue rakennusohjeet huolellisesti ennen kokoonpanoa. Jokainen osa on numeroitu (1). Huomioi osien oikea asennusjärjestys. Tarvitavat työkalut: Veitsi ja villa osien ylimääräisten purseitten poistamiseen (2); kuminuhka, teippipii ja pyylkipikku yhteentoimittajien osien paikallaispäitäiseksi (3). Puhdista muoviosat miedolla pesuaineoluokkella ja anna niiden kuivua itsestään, jotta maali ja siirtokuvat tarttuvat mieleniin paremmin. Tarkasta ennen liimautusta, että osat sopivat toisiinsa; levitä liima soveltuviin paikkoihin. Poista kromaus ja maali lämpimän veteen. Leikkaa jokainen siirtokuva erikseen irti ja upota lämpimään veteen n. 20 sekunniksi. Irota kuvio paperiin merkitystä kohdasta samalla painamalla imupaperi kuviin toista puolta vasten.

Bitte beachten Sie folgende Symbole, die in den nachfolgenden Baustufen verwendet werden.

Veuiliez noter les symboles indiqués ci-dessous, qui sont utilisés dans les étapes suivantes du montage.

Sírvanse tener en cuenta los símbolos facilitados a continuación, a utilizar en las siguientes fases de construcción.

Si prega di fare attenzione ai seguenti simboli che vengono usati nei susseguenti stadi di costruzione.

Huomioi seuraavat symbolit, joita käytetään seuraavissa kokoamisvaiheissa.

Legg merke til symbolene som benyttes i monteringstrinnene som følger.

Prosze zwrócić na następujące symbole, które są użyte w ponizszych etapach montażowych.

Daha sonraki montaj basamaklarında kullanılaçık olan, aşağıdaki semboleller lütfen dikkat edin.

Kérjük, hogy a következő szimbólumokat, melyek az alábbi építési fokokban alkalmazásra kerülnek, vegyék figyelembe.

Please note the following symbols, which are used in the following construction stages.

Neen a.u.b. de volgende symbolen in acht, die in de onderstaande bouwfasen worden gebruikt.

Por favor, preste atención aos símbolos que seguem pois os mesmos serão usados nas próximas etapas de montagem.

Observera: Nedanstående pictogram används i de följande arbetsmomenten.

Læg venligst mærke til følgende symboler, som benyttes i de følgende byggefaser.

Пожалуйста, обратите внимание на следующие символы, которые используются в последующих их операциях сборки.

Παρακαλώ προσέξτε τα παρακάτω σύμβολα, τα οποία χρησιμοποιούνται στις παρακόλυθες συναρμολόγησης.

Dobijte prosim na dale uvedené symboly, které se používají konstrukčních stupnic.

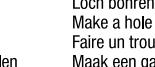
Prosimo za Vašu pozornost na sledeče simbole ki se uporabljajo v naslednjih korakih gradbe.

Kleben Glue Colle Lijmen Engomar Colar Incollare Limmas Liimaa Kläebning Lim Клейти Przykleić колятца Yapırtırma Lepení ragasztani Lepiti	Nicht kleben Don't glue Ne pas coller Niet lijmen No engomar Não colar Non incollare Limmas ej Älä liimaa Må ikke klæbes Ikke lim Не клеить Nie przyklejać μη κολλάτε Yapırtırmayıñ Nelepit nem szabad ragasztani Ne lepiti
--	--

Mit einem Messer abtrennen Detach with knife Détacher au couteau Met een mesje afsnijden Separar con un cuchillo Separar utilizando una faca Staccare col coltello Skär loss med kniv Irrotta veitsellä Adskilles med en kniv Skjær av med en kniv Oddejlet på nožom Odciąć nożem διαχωρίστε με ένα μαχαίρι Bir bıçak ile kesin Oddélit pomocí nože kés segítségével leválasztani Oddelit i nozem
--

Bauteile trocknen lassen Allow the parts to dry Laissez sécher les pièces Dejar secar las piezas Dejar secar los componentes la delene tørke Oderdelen laten drogen Far asciugarsi i componenti Anna osien kuivua Låt byggedelarna torra Lad komponenterne torre Czesci pozostawic do wyschniecia Yapi parçalarini kurumaya bırakınız Jednotlivé díly nechte zaschnout Αφροτε τα μέρη να στεγωθούν Alkatrészeket hagyja száradni Pustite da sestavljati deli posušijo Дать деталям възхонутъ

Klebeband Adhesive tape Dévidoir de ruban adhésif Plakband Cinta adhesiva Fita adesiva Nastro adesivo Tejp Teippi Tape Klejkaia лента Taśma klejaca κολλητική ταινία Yapırtırma bandı Lepici páska ragasztószalag Traka z lepilom
---

Klarsichtteile Clear parts Pièces transparentes Transparente onderdelen Transparente piezas Peça transparente Parte transparente Genomsiktigiga detaljer Läpinäkyvät osat Gennemsigtige dele Gjennomsiktige deler Прозрачные детали Elementy przezroczyste διαφανή εξαρτήματα Şeffaf parçalar Přůzračné díly áttetszŒ alkatrészek Deli ki se jasno vide
--

Loch bohren Make a hole Faire un trou Maak een gat Practicar un taladro Perfur Fare un foro Borra hål Poraa reikä Der bores et hul Bor hull Просверлить отверстие wywiercić otwór ανοίξτε τρύπα Delik açın Delik açın Vyrvtat diru lyukat fúrni Narediti lukinjo
--

zur besseren Ausbalancierung mit einem Gewicht beschweren

← Nicht enthalten

Not included

Non fourni

Behoort niet tot de levering

No incluido

Non compresi

Não incluído

Ikke medsendt

Ingår ej

Ikke inkluderet

Ei vält sisällä

Δεν ονται περιλαμβάνεται

Не содержитя

Nem tartalmazza

Nie zawiera

Ni vsebovaro

İçerisinde bulunmamaktadır

Není obsaženo

Benötigte Farben Required colours	Peintures nécessaires Benodigde kleuren	Pinturas necesarias Tintas necessárias	Colori necessari Använd färger	Tarvittavat värit Du trenger følgende färger	Nödvändige färger Необходимы тієкраски	Potrebne kolory Апактоўмена хроматы	Gerekli renkler Potrebne barvy	Szükséges színek Potrebne barve
90% A nato-oliv, matt 46	10% B gelb, matt 15	C aluminium, metallic 99	Hellgrau, matt 76	95% D Geschützgrau, matt 74	5% blau, matt 56	E Hellgrau, matt 76		
nato-oliv, matt	yellow, matt	aluminium, metallic	Light grey, matt	Gunship grey, matt	blue, matt	Light grey, matt		
olive O.T.A.N., mat	jaune, mat	aluminium, métallique	Gris clair, mat	Gris canon, mat	bleu, mat	Gris clair, mat		
Nato-olijf, mat	geel, mat	aluminium, metallic	Lichtgris, mat	Gedekt grijs, mat	blauw, mat	Lichtgrijs, mat		
aceituna Nato, mate	amarillo, mate	aluminio, metalizado	Gris claro, mate	Cañón gris, mate	azul, mate	Gris claro, mate		
oliva Nato, fosco	amarillo, fosco	aluminio, metálico	Cinzenzo-claro, mate	Cinzenzo-canhão, mate	azul, fosco	Cinzenzo-claro, mate		
oliva nato, opaco	giallo, opaco	aluminio, metálico	Grigio chiaro, opaco	Grigio cannone, opaco	blu, opaco	Grigio chiaro, opaco		
Nato-oliv, matt	gul, matt	aluminium, metallic	Ljusgrå, matt	Kanongrå, matt	bjäla, matt	Ljusgrå, matt		
nato olivi, himmeä	keltainen, himmeä	alumiini, metallikiltto	Vaaleanharmaa, matta	Armeijanharmaa, matta	sininen, himmeä	Vaaleanharmaa, matta		
Nato-oliv, mat	gul, mat	aluminium, metallak	Lysegrå, matt	Kanongrå, mat	blå, mat	Lysegrå, mat		
NATO-oliven, matt	gul, matt	aluminium, metallic	Lysgrå, matt	Kanongrå, matt	blå, matt	Lysgrå, matt		
оливковый "НАТО", матовый	желтый, матовый	алюминиевый, металлик	Светло-серый, матовый	Орудийно-серый, матовый	синий, матовый	Светло-серый, матовый		
olwk. NATO, matowy	żółty, matowy	aluminium, metalliczny	Jasnoszary, matowy	Armatni szary, matowy	niebieski, matowy	Jasnoszary, matowy		
χάκι του NATO, ματ	κίτρινο, ματ	αλουμινίου, μεταλλικό	Γκρι ανοιχτό, ματ	Γκρι στρατιωτικό, ματ	μπλε, ματ	Γκρι ανοιχτό, ματ		
nato yeşili, mat	sarı, mat	alüminyum, metalik	Açık gri, mat	Askeri gri, mat	mavi, mat	Açık gri, mat		
olvivový NATO, matná	žlutá, matná	hlínková, metaliza	Világosszürke, matt	Hadiháj szürke, matt	modrá, matná	Világosszürke, matt		
Nato-oliv, matt	sárga, matt	alumínium, metall	Světle šedivá, matná	Olověně šedivá, matná	kék, matt	Světle šedivá, matná		
NATO oliva, mat	rumena, mat	aluminijum, metalik	Svetlosiva, brez leska	Zaščitnosaiva, brez leska	plava, mat	Svetlosiva, brez leska		
80% F aluminium, metallic 99	20% G holzbraun, seidenmatt 382	H eisen, metallic 91	I anthrazit, matt 9	J helloliv, matt 45				
aluminium, metallic	wood brown, silky-matt	steel, metallic	anthracite grey, matt	light olive, matt				
aluminium, métallique	brun bois, satiné mat	coloris fer, métallique	anthracite, mat	olive clair, mat				
aluminium, metallic	houtbruin, zijdemat	jizerdeurig, metallic	antraciet, mat	olijf-licht, mat				
aluminio, metalizado	marrón madera, mate seda	ferroso, metalizado	antracita, mate	aceituna, mate				
alumínio, metálico	castanho madeira, fosco sedoso	ferro, metálico	antracite, fosco	oliva claro, fosco				
alumínio, metálico	marrone legno, opaco seta	ferro, metalliko	antracite, opaco	oliva chiaro, opaco				
aluminium, metallic	träbrun, sidenmatt	jämfärg, metallic	antracit, matt	ljusoliv, matt				
alumiini, metallikiltto	puunruskea, silkkinhimmeä	teräksenvärinen, metallikiltto	antrasiitti, himmeä	vaalean olivi, himmeä				
aluminium, metallak	träbrun, silkematt	jern, metallak	koksgrå, mat	lysoliv, mat				
aluminium, metallic	trebrun, silkematt	jern, metallic	antrasitt, matt	lys oliven, matt				
алюминиевый, металлик	древесно-коричнев., шелк.-матовый	стальной, металлик	антрацит, матовый	светло-оливковый, матовый				
aluminium, metalliczny	drewnobrązowy, jedwabisto-matowy	żelazo, metaliczny	antracyt, matowy	jasnooliwk., matowy				
αλουμινίου, μεταλλικό	καφέ ξύλου, μεταξύτω ματ	σιδήρου, μεταλλικό	οβθρακί, ματ	ανοιχτό χάκι, ματ				
alüminyum, metalik	odun kahverengisi, ipek mat	demir, metalik	antrasit, mat	açık zeytuni, mat				
hlíniková, metaliza	hnédá barvy dřeva, hedvábň mat.	železná, metaliza	antracit, matná	světleolivová, matná				
aluminum, metall	fabarna, selyemmatt	vas, metall	antracit, matt	világos olív, matt				
aluminijum, metalik	drevo plava, svila mat	žežezna, metalik	tamno siva, mat	svetlo oliva, mat				
K laubgrün, seidenmatt 364	L gelb, matt 15							
leaf green, silky-matt	yellow, matt							
vert feuille, satiné mat	jaune, mat							
bladgroen, zijdemat	geel, mat							
verde follaje, mate seda	amarillo, mate							
verde galó, fosco sedoso	amarelo, fosco							
verde foglia, opaco seta	giallo, opaco							
lövgrön, sidenmatt	gul, matt							
lehdenvihreä, silkkinhimmeä	keltainen, himmeä							
lövgrön, silkematt	gul, mat							
lövgrön, silkematt	gul, matt							
лиственочно-зеленый, шелк.-матовый	желтый, матовый							
zielony liściasty, jedwabisto-matowy	żółty, matowy							
πράσινο φύλλωμάτων, μεταξύτω ματ	κίτρινο, ματ							
yaprak yeşili, ipek mat	sarı, mat							
zelená jako listí, hedvábň matná	žlutá, matná							
lombzöld, selyemmatt	sárga, matt							
list zelena, svila mat	rumena, mat							

D: Beiliegenden Sicherheitstext beachten und nachschlagebereit halten.

GB: Please note the enclosed safety advice and keep safe for later reference.

F: Respecter les consignes de sécurité ci-jointes et les conserver à portée de main.

NL: Houdt u aan de bijgaande veiligheidsinstructies en hou deze steeds bij de hand.

E: Observar y siempre tener a disposición este texto de seguridad adjunto.

I. Seguire le avvertenze di sicurezza allegate e tenerle a portata di mano.

P: Ter em atenção o texto de segurança anexo e guardá-lo para consulta.

S: Beata bifogad sakerhetstext och håll den i beredskap.

FIN: Huomioi ja säilytä oheiset varoitukset.

DK: Overhold vedlagte sikkerhedsanvisninger og hav dem liggende i nærheden.

N: Ha altid vedlagt sikkerhetstekst klar til bruk.

RUS: Соблюдать прилагаемый текст по технике безопасности, хранить его в легко доступном месте.

PL: Stosować si' do załączonej karty bezpieczestwa i mieć ją stale do wglądu.

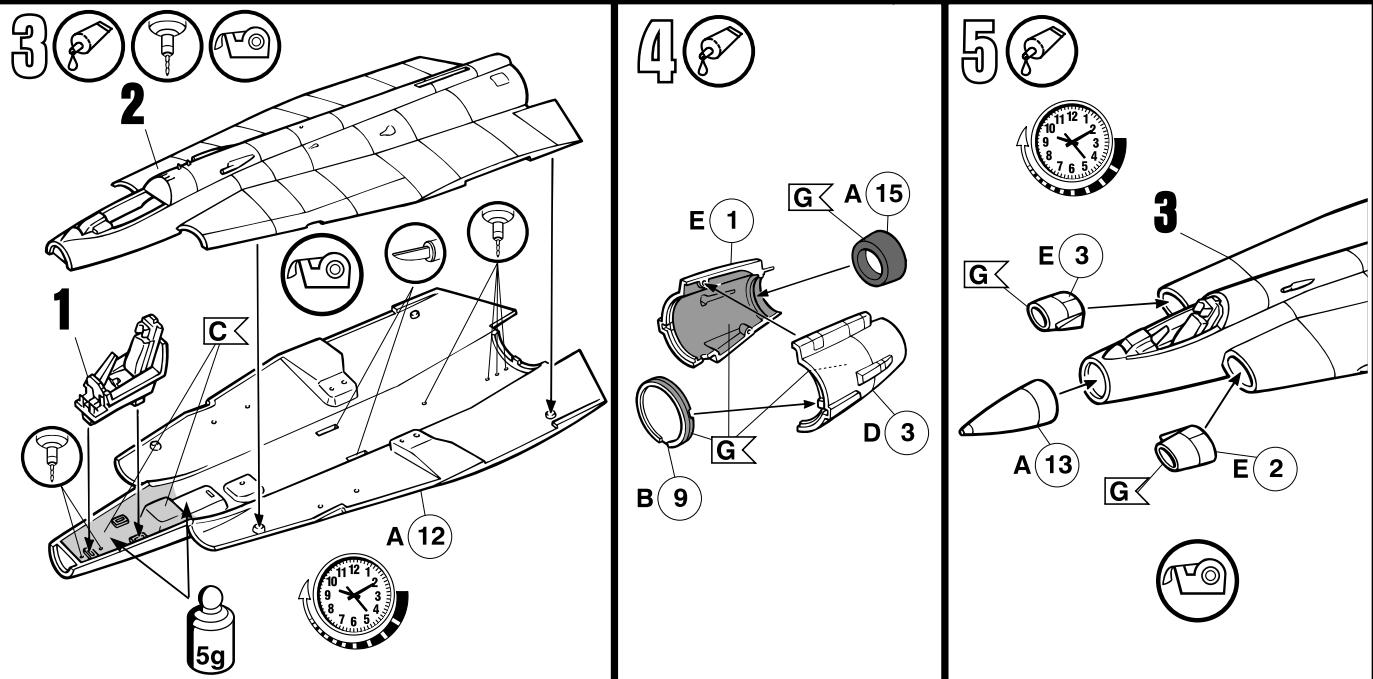
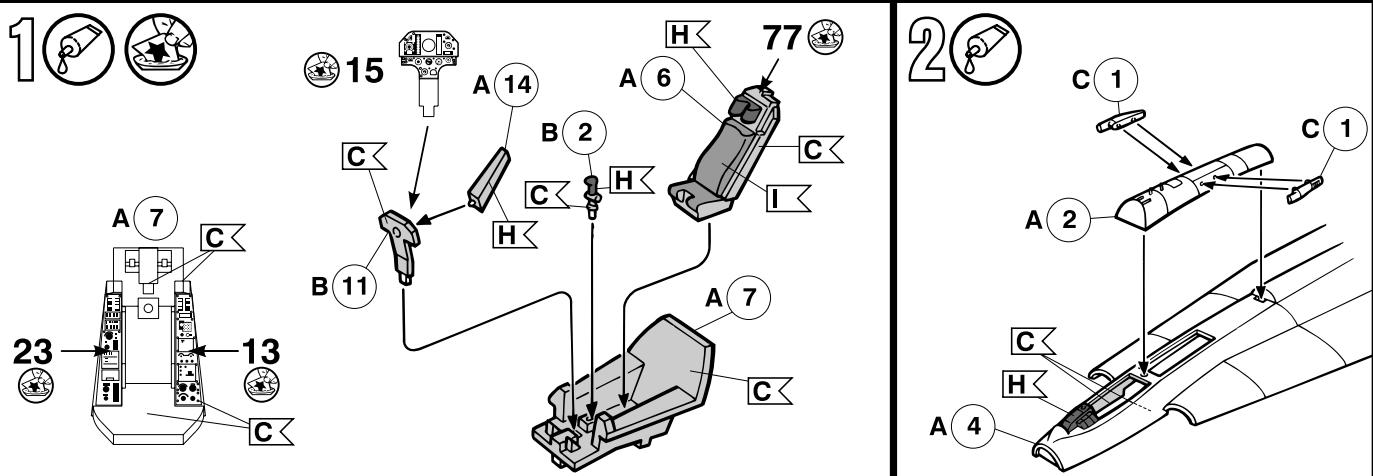
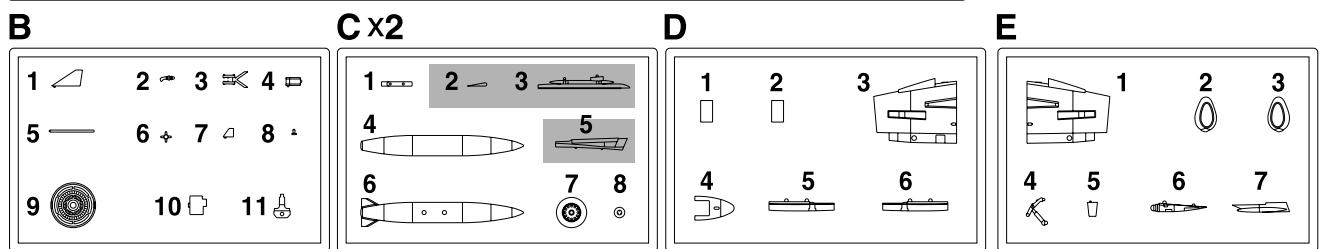
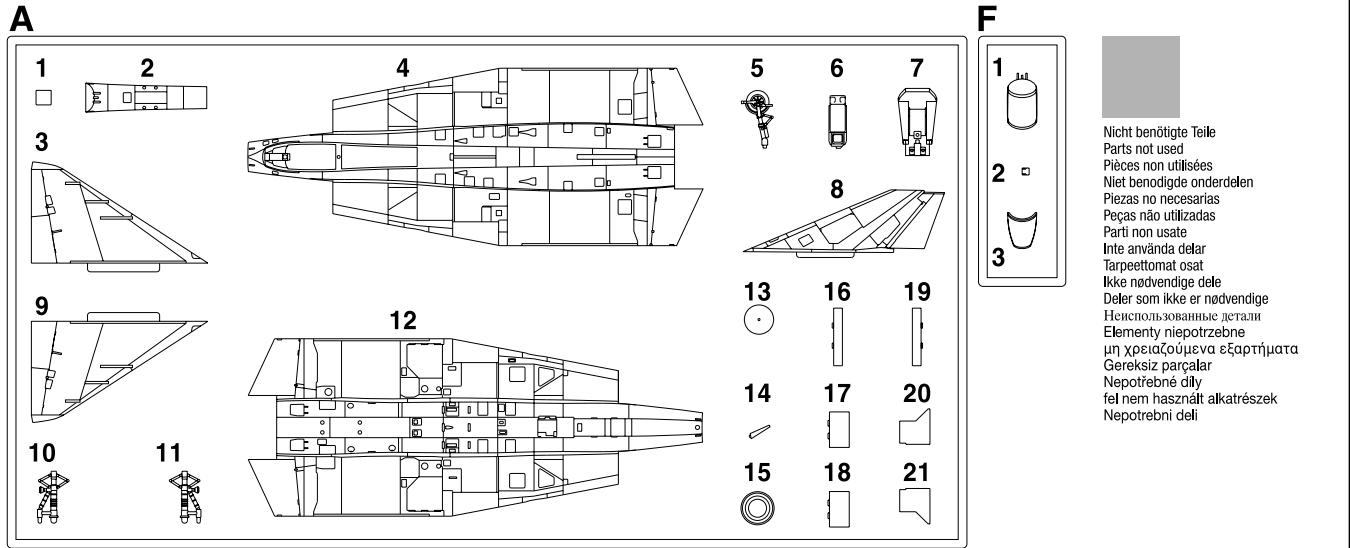
GR: προς έτοις τις συνημμένες υποδείξεις ασ αλειας και υλάξετε τις τοι ώστε να τις ξε πάντα σε διάθ ση σας.

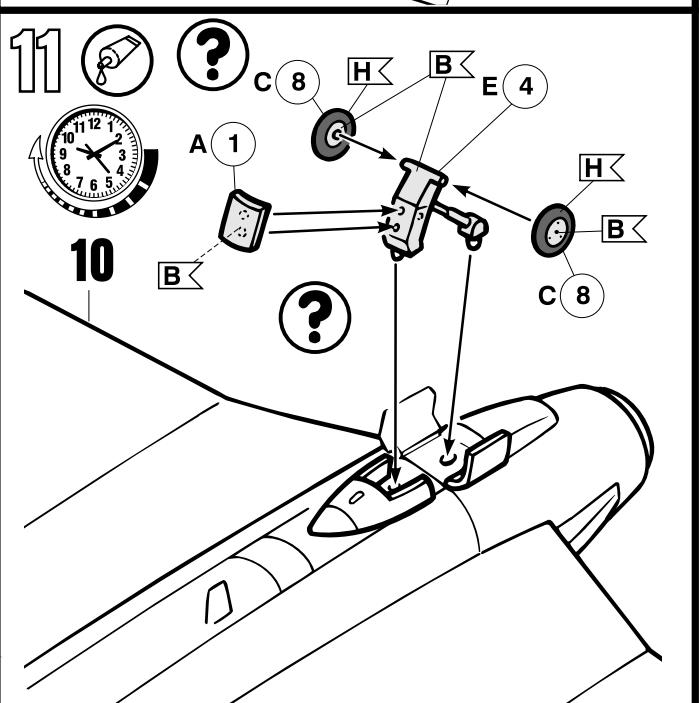
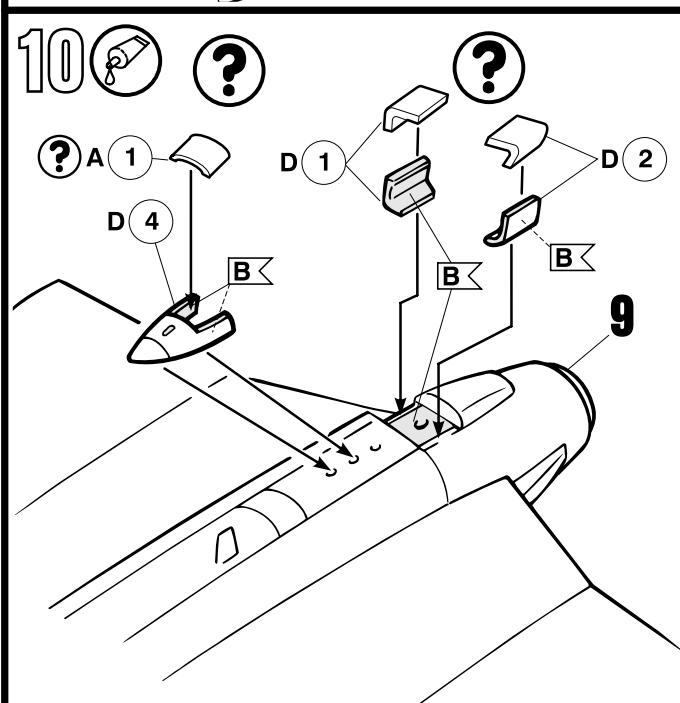
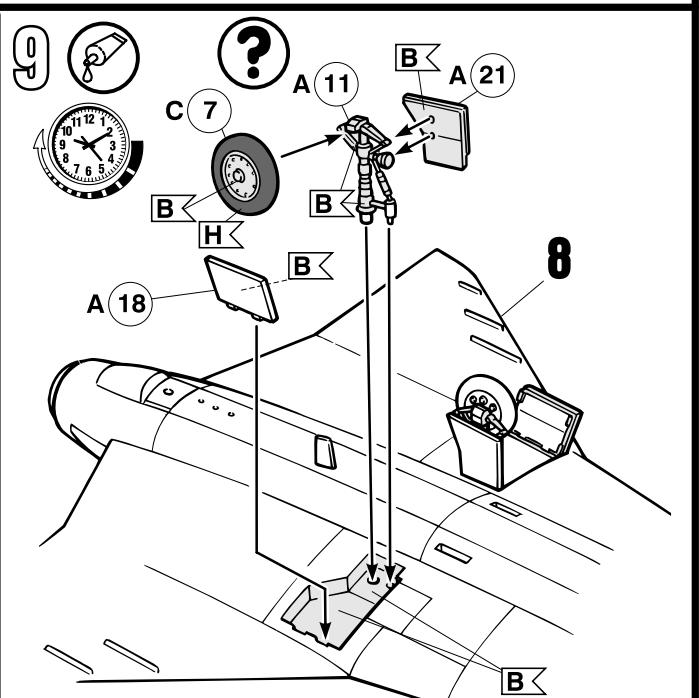
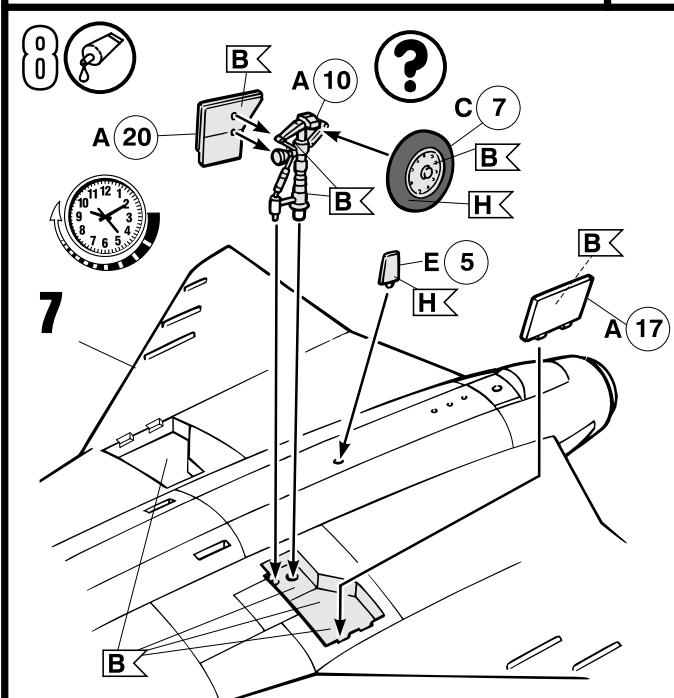
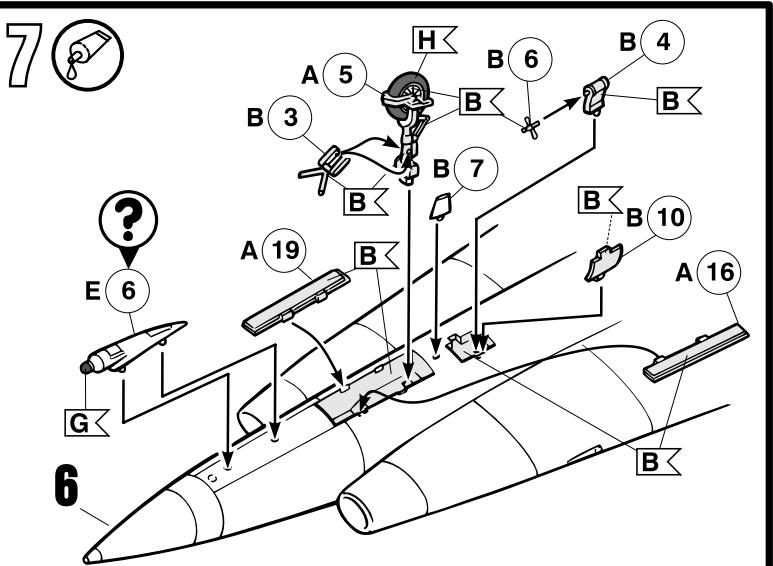
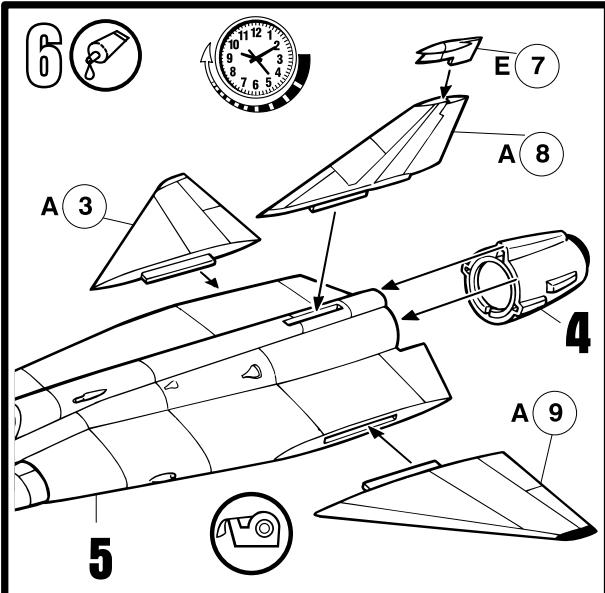
TR: Ekteki güvenlik talimatlarını dikkate alır, bakabileceginiz bir şekilde muafaza ediniz.

CZ: Dbejte na pfíložen bezpečnostní text a můjte jej pfíipraven na dosah.

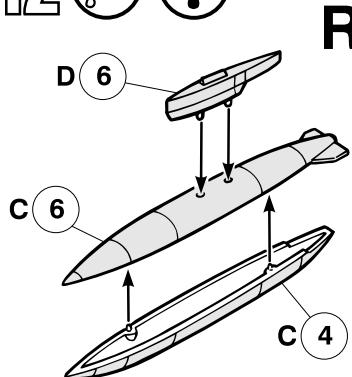
H: A mellékelt biztons-gi szöveget vegye figyelembe és tartsa fellapoz-sra készen!

SLO: Priložena varnostna navodila izvajajte in jih hraniť na vsem dostopnom mestu.

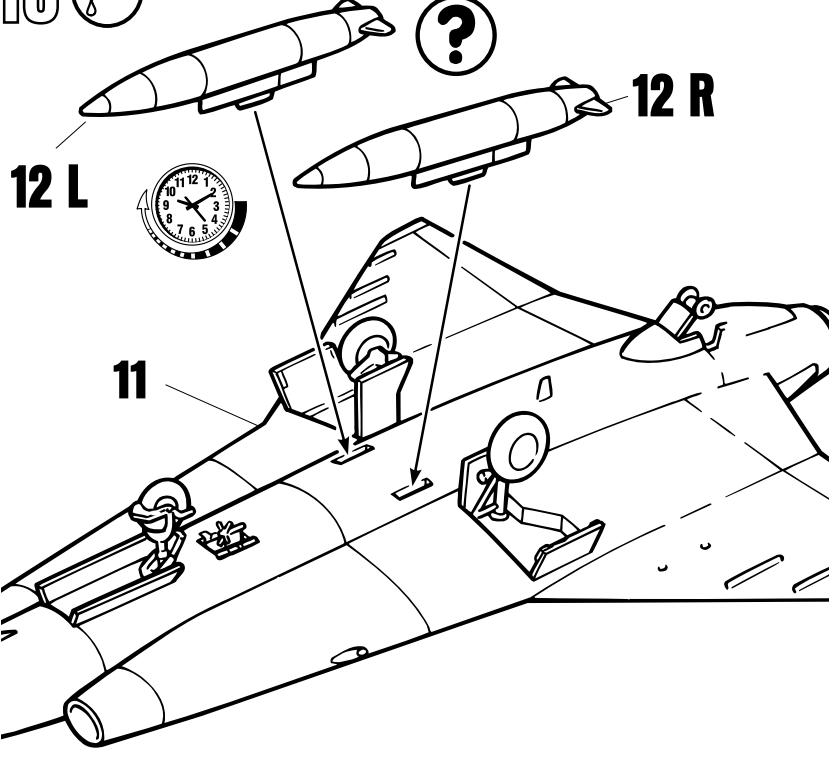

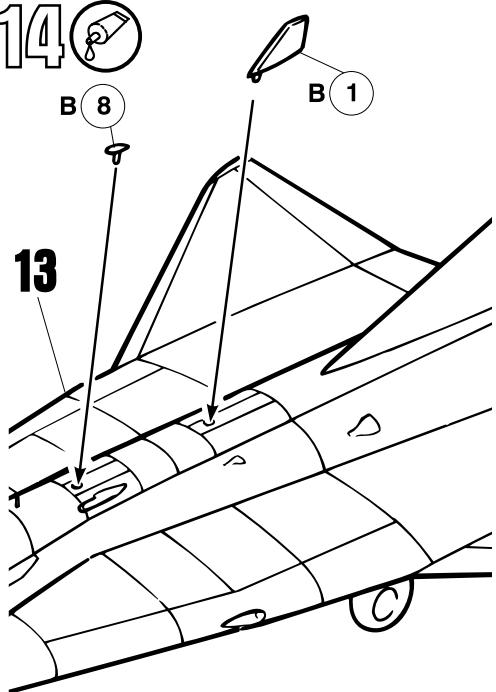
12

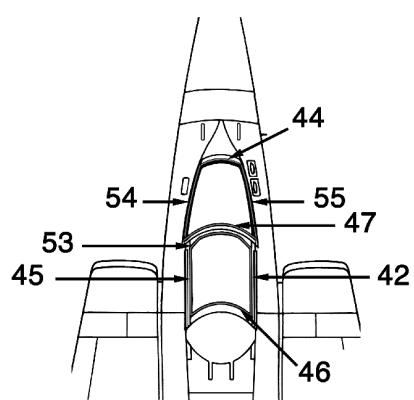
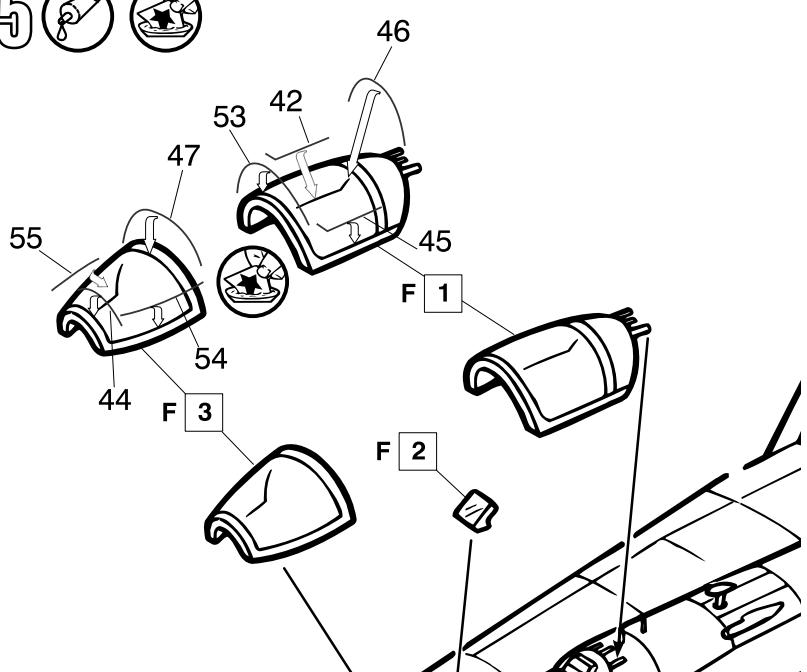
13

14

15

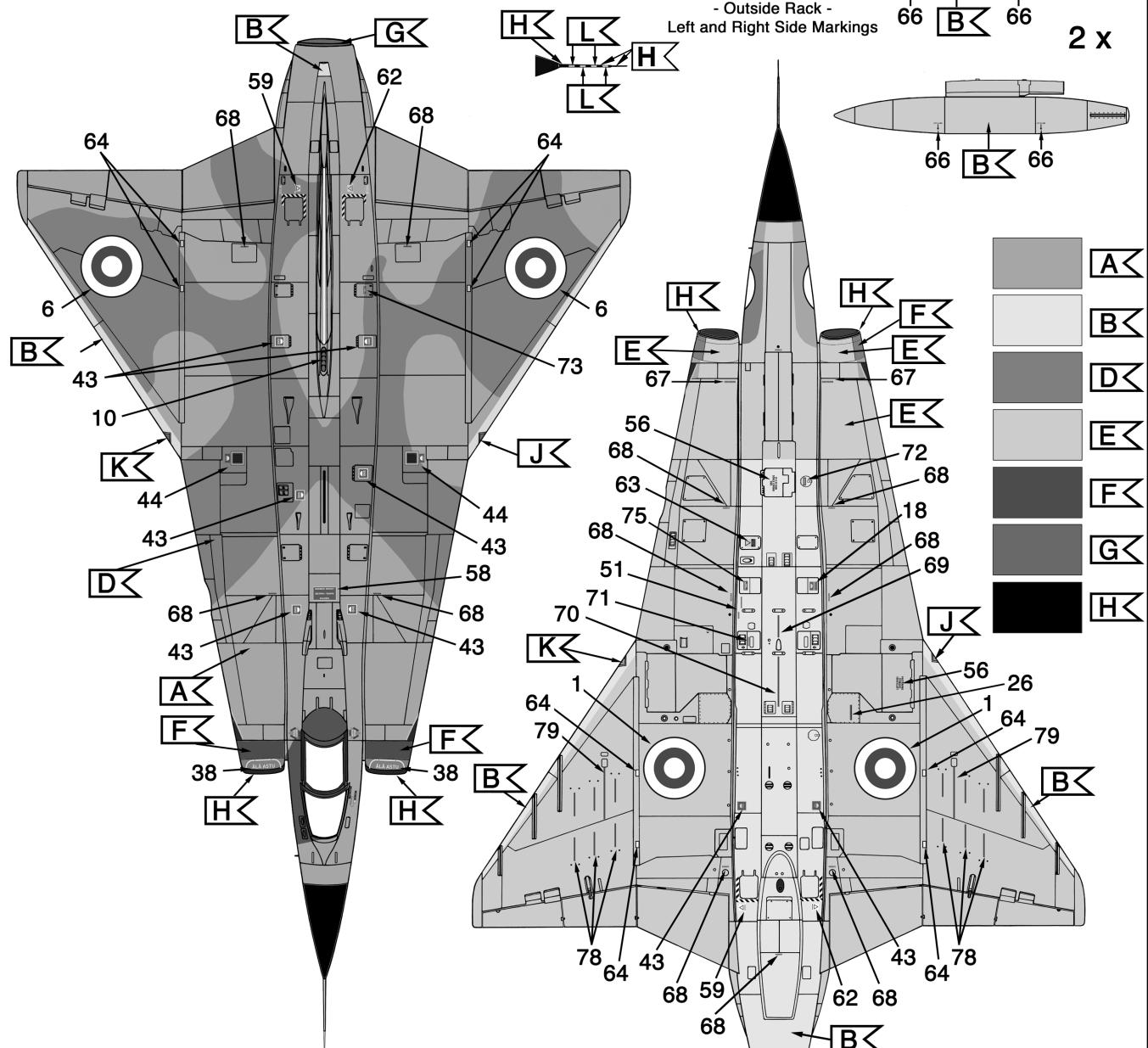
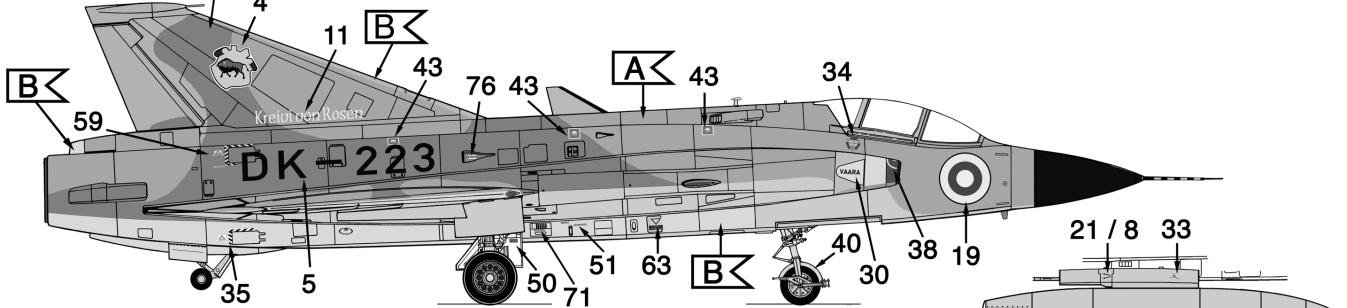
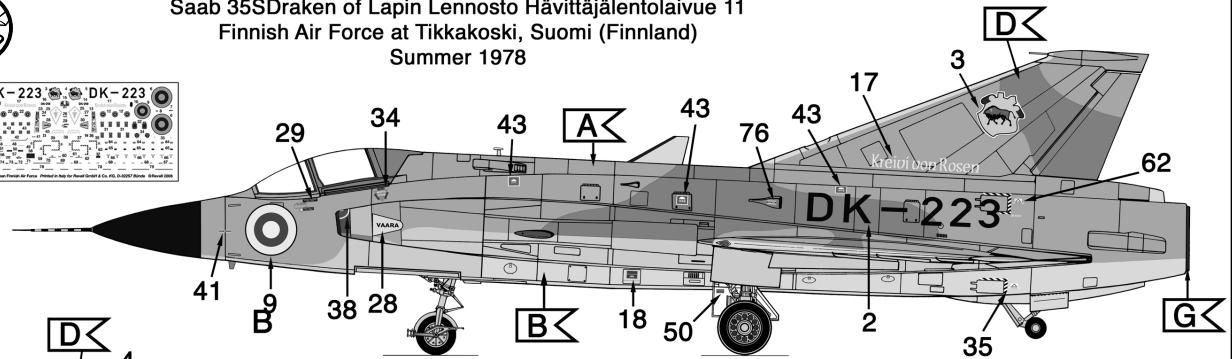

B 5

16

**Saab 35SDraken of Lapin Lennosto Hävittäjälentolaivue 11
Finnish Air Force at Tikkakoski, Suomi (Finnland)
Summer 1978**

17

Saab 35FS Draken of Satakunnan Lennosto
Hävittäjälentolaivue 21 Finnish Air Force
at Tampere-Pirkkala, 1989

